

ประเทศเป็นบ้าน ทหารเป็นรัฐ

ถ้าเราจะเปรียบเทียบประเทศชาติของเราให้เป็นบ้านแล้วละก็ ทหารก็จะเป็นรั้วบ้านนั่นเอง รั้วมีหน้าที่บอกหรือกำหนดขอบเขตความเป็นเจ้าของบ้าน แล้วยังมีหน้าที่ป้องกันผู้ที่ไม่พึงประสงค์ไม่ให้เข้ามาภายในบ้านเราอีกด้วย

รั้วก็ต้องแข็งแรงป้องกันข้าศึกศัตรูที่จะเข้ามา รุกรานได้จนคนในบ้านเกิดความมั่นคงคือ ความสบายใจมั่นใจในทรัพยากรที่ลงทุนลงไป therein เมื่อรั้วมั่นคงคนในบ้านก็พร้อมที่จะปฏิบัติภารกิจได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นตามรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย ปี ๒๕๕๐ จึงได้กำหนดเรื่องหน้าที่ของทหารไว้ในมาตรา ๗๒ ว่า **“รัฐต้องจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราช ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์แห่งชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและเพื่อการพัฒนาประเทศ”** ตามรัฐธรรมนูญมาตราที่ ๗๒ นี้ ทำให้เราเห็นภารกิจของทหารที่กำหนดเอาไว้ว่า

๑. กำลังทหารมีไว้เพื่อพิทักษ์รักษาซึ่งเป็นภารกิจหลักต้องมาก่อน
๒. กำลังทหารมีไว้เพื่อพัฒนาประเทศเป็นภารกิจแฝง ในยามปกติที่ไม่มีการรบหรือสงครามเพราะทหารมีการจัดองค์กรที่สมบูรณ์ในตัวเอง มีเครื่องมือในการช่วยพัฒนาประเทศได้มาก มีบุคลากรที่ได้รับการฝึกศึกษามาอย่างดีและมีระเบียบวินัย

เมื่อใดก็ตามที่บ้านเมืองสงบนานๆ ทหารไม่มีการรบห่างเหินจากสงครามก็จะเกิดความประมาทไม่มีการฝึกฝนพัฒนาศักยภาพให้พร้อมรบ เพราะเราจะไปสนใจที่ภารกิจแฝงเสียมากกว่า และแล้ววันหนึ่งมีสัญญาณแห่งสงครามเกิดขึ้น โดยที่เราไม่รู้เลยว่าวันไหน เวลาไหน ข้าศึกที่มีอยู่รอบบ้านเรานั้น เขาไม่บอกเราแน่ จากเหตุการณ์ในรอบ ๑๐ - ๒๐ ปี ที่ผ่านมาเอง เรามีการรบกันตามแนวชายแดนหลายครั้ง นั่นแหละคือสิ่งบอกเหตุว่ายังมีการรบ

นี้ไปเรื่อยๆ ถ้าเรายังไม่เข้มแข็งพอเพื่อนบ้านก็จะก่อความสงบสุขของเราให้วุ่นวายใจอยู่เสมอ

จะขอยกพระราชนิพนธ์ต้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๖ มากล่าวในที่นี้เพื่อเป็นการย้ำเตือน ทรงพระราชนิพนธ์เอาไว้ว่า **“แม้หวังตั้งสงบ จงเตรียมรบให้พร้อมสรรพ ศัตรูกล้ามาประจัญ ก็จะมีชัยอยู่”** เป็นพระราชนิพนธ์ต้นๆ แต่มีความหมายมากสำหรับวงการทหารที่รักจะเป็นทหารอาชีพ และที่สำคัญกองทัพสามารถนำมาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้ดีที่สุดด้วย

คราวนี้เรามาดูงานด้านการทหารอาชีพที่ยิ่งใหญ่ของสหรัฐอเมริกาคนหนึ่งเขา คือ พลเอก แมคอาเธอร์ นายพล ๕ ดาว ได้กล่าวคำปราศรัยที่โรงเรียนนายร้อยเวสต์ปอยต์ เมื่อ ๑๒ พ.ค.๒๕๐๕ เขาพูดถึงหน้าที่ของทหารว่า **“...อาชีพของท่านคือทหารมีปณิธานคือชัยชนะ ความจริงที่แนบแน่นกว่านั้นก็คือ ในการศึกษาสงครามไม่มีอะไรอื่นนอกจากชัยชนะ ทันทีที่ท่านพ่ายแพ้ชาติจะถูกทำลาย โดยการเมืองที่เกิดคอร์รัปชัน โดยอาชญากรรมที่รุกรานแพร่หลาย โดยศีลธรรมจรรยาที่เสื่อมลง โดยภาษีที่ทุจริตหนัก...”**

ปัญหาใหญ่แห่งชาติเหล่านี้ไม่ใช่หน้าที่สำหรับอาชีพของท่านที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม หรือไม่ใช่ทางแก้ปัญหาด้วยทหาร บ้ายบอทางของท่านปักแน่นอยู่เหนือสืบทอดของกระโຈມไฟในเวลากลางคืน **“หน้าที่ เกียรติ ชาติ”**

ขงเบ้ง นักการทหารในสมัย ๓ ก็ก ก็ได้เคยให้ความสำคัญกับเรื่องการป้องกันประเทศเอาไว้ค่อนข้างมากทีเดียว ขงเบ้งมองว่า เรื่องใหญ่ๆ ของชาติบ้านเมืองไม่มีเรื่องใดสำคัญเกินกว่าการเตรียมตัว ป้องกันตัว แม้จะเลยมะประมาทเพียงเล็กน้อยหนึ่งอาจก่อผลเสียมหันต์ แม้ทัพนายกองถูกฆ่าตาย สถานการณ์เลวร้ายอาจเกิดขึ้นรวดเร็วยิ่งกว่าลมหายใจเข้า-ออกเสียอีก สภาพเช่นนี้ไม่น่ากลัวดอกหรือ

ประเทศเป็นบ้าน ทหารเป็นรัฐ

หากมันในยามสงบร่มเย็น ไม่เคยคาดคิดถึงภัยอันตรายต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ไวบ้างเลย หรือแม้กระทั่งศัตรูบุกเข้ามาแล้วยังไม่คิดรับมือข้าศึกบ้างเลย อย่างนี้ไม่ทันข้ามวันก็พินาศย่อยยับ

ชาติใดมีกองทัพที่ยิ่งใหญ่เข้มแข็งเกรียงไกรก็จะปลอดภัย ชาติใดมีกองทัพอ่อนด้อยก็จะตกอยู่ในอันตราย ปัญหาที่ชี้ขาดที่ชนพลผู้เป็นผู้บัญชาการ

ชนพลผู้ที่มีได้ทำงานเพื่อประชาชน ย่อมไม่อาจพิทักษ์รักษาชาติไว้ได้ ย่อมไม่เหมาะสมที่จะเป็นผู้นำกองทัพ

แนวความคิดในการพัฒนากองทัพ

แกรี ฮาร์ท สมาชิกสภาซันเนทแห่งรัฐโคโลราโด และสมัครชิงตำแหน่งประธานาธิบดีอเมริกัน ได้เสนอแนวความคิดในการพัฒนากองทัพเอาไว้ที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้เขาจะเสนอแนวความคิดนี้ต่อรัฐสภาสหรัฐอเมริกา แต่ก็สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เป็นรูปธรรมได้กับกองทัพไทยเช่นเดียวกัน เขาเสนอแนวความคิดดังต่อไปนี้

ความคิดเห็นแก่ๆเกี่ยวกับแบบแผนในกองทัพของเราได้ยืนหยัดมานานโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดระยะเวลาหลายศตวรรษที่ผ่านมา แต่ประวัติศาสตร์เตือนเราอยู่เสมอถึงความโง่เง่าในการแก้ปัญหาต่างๆด้วยการใช้เวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ และให้เวลาค่อยๆเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆไปเอง รวมถึงอันตรายของการถามคำถามที่ผิดประเด็น

ขอให้เราย้อนคิดถึงประเทศฝรั่งเศส เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๓ เป็นตัวอย่างก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง ผู้เชี่ยวชาญทางด้านทหารส่วนใหญ่ต่างยอมรับว่ากองทัพบกฝรั่งเศสเป็นกองทัพที่ดีที่สุดในโลก ฝรั่งเศสป้องกันประเทศของตนเองโดยการสร้างแนวป้องกันมาจิเออร์-วัตถูกก่อสร้างทางทหารอันยิ่งใหญ่นับแต่ประเทศจีนได้สร้างกำแพงเมืองจีนขึ้น แต่ถึงกระนั้น เมื่อกองทัพ

เยอรมันบุกเข้ามาเพียง ๔๓ วันเท่านั้น ฝรั่งเศสแตกกระจิบ

ความผิดพลาดอยู่ที่ไหน ชาวฝรั่งเศสได้ถามตนเองในคำถามที่ผิดประเด็นว่า “เมื่อตอนสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง เราทำอย่างไรในการป้องกันตนเอง”

ในขณะที่เยอรมันได้ถามคำถามที่ดีกว่า “เมื่อมีเขามีแนวป้องกันเช่นนี้ เราจะเปลี่ยนเกมการเล่นใหม่อย่างไร” ซึ่งสามารถให้คำตอบที่ช่วยให้เกิดการตัดสินใจเอาชนะได้

นับตั้งแต่สงครามเวียดนาม ข้อโต้เถียงของเราเกี่ยวกับงบประมาณกลาโหมได้ออกมารูปของ “ค่าของเงิน” แทนที่จะออกมาในรูป “ค่าของทหาร” เราได้ถกเถียงกันและเรายังคงถกเถียงกันต่อไปว่าควรจะให้งบประมาณเท่าใดดี ฝ่ายอนุรักษ์นิยมมักจะบอกว่าขอให้เพิ่ม แต่ฝ่ายก้าวหน้ามักจะบอกว่าขอให้ตัด

ถ้าคำนึงถึงความมั่นคงปลอดภัยของชาติแล้ว การเพิ่มงบประมาณไม่ได้ช่วยอะไรให้ดีขึ้น เช่นเดียวกับการตัดงบก็ไม่ได้ช่วยอะไรให้ดีขึ้น มีอยู่เพียงวิธีเดียวที่จะช่วยให้ดีขึ้น นั่นคือการทำให้ดีกว่าเดิม “เราควรจะให้งบประมาณสักเท่าใด”

ประเทศเป็นบ้าน ทหารเป็นรัฐ

เป็นคำถามที่ผิดประเด็น คำถามที่ถูกต้องควรจะ
เป็นว่า “ทำอย่างไรจึงจะสามารถสร้างกองทัพให้มี
สมรรถภาพได้”

ขอให้ข้าพเจ้าได้ชี้ให้เห็นถึงประเด็นสำคัญเพียง
๔ ประการ ซึ่งเราควรที่จะถามคำถามใหม่ๆและเปลี่ยน
แนวในการแก้ปัญหาการป้องกันประเทศของเรา ดังนี้

ประการแรก ประเด็นเกี่ยวกับกำลังพล ซึ่งเป็น
ตัวการใหญ่ที่ใช้งบประมาณมากกว่าเพื่อนในการป้องกัน
ประเทศ และเป็นหัวใจในการรบเพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะแต่
โดยความเป็นจริงแล้วการวางแผนกำลังพลของเรามักจะ
ละเลย และไม่เอาใจใส่ต่อความต้องการอันแท้จริงของ
กองทัพ โดยเฉพาะบรรดาเหล่าทหารที่อยู่ในสนามรบ

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดก็คือ เรามักจะลืมที่จะถามว่า
อะไรคือปัจจัยสำคัญที่ทำให้ทหารมีประสิทธิภาพในขณะที่ทำ
การรบ

ประวัติศาสตร์บอกกับเราว่า ในสงครามจริงทหาร
ไม่ได้ต่อสู้เพื่ออุดมการณ์หรือคำจ้ำจวน แต่เขาต่อสู้เพื่อคู่หูที่
เคียงข้าง โดยความเป็นจริงแล้วกองทัพของเรามักจะไม่
ค่อยให้เวลาทหารได้มีความคุ้นเคยจนเป็นเพื่อนสนิทกัน
นัก เขาเหล่านั้นถูกโยกย้ายสับเปลี่ยนจากหน่วยหนึ่งไปยัง
อีกหน่วยหนึ่งในอัตราที่สูงที่สุดในโลก ประมาณหนึ่งในสี่
ของทหารเราถูกโยกย้ายไปยังหน่วยใหม่ๆทุกสามเดือน
และแน่นอนคนแปลกหน้าด้วยกันจะไม่สามารถต่อสู้เคียง
ข้างกันได้ดีเท่าที่ควร

คำถามต่างๆที่ผิดประเด็นก็มักจะถูกถามในการ
ฝึกฝนและการให้การศึกษาแก่นายทหารของเรา ระบบ
การศึกษาและการฝึกฝนของทหารของเราเน้นหนักไป
ในทางเพิ่มทักษะในแง่ของการจัดงานธุรกิจ ไม่ใช่ความ
ชำนาญทางด้านการรบ เรากำลังผลิตนายทหารที่มี
ความสามารถในกลวิธีที่ใช้ในห้องประชุมคณะกรรมการ
บริษัทแทนที่จะเป็นกลยุทธ์ในสนามรบ ทุกวันนี้ผู้ที่จบจาก
วิทยาลัยการทหารเวสต์ปอยต์หรือแอนนาโพลิสจะใช้เวลา
ส่วนใหญ่ในการเล่นกีฬามากกว่าการศึกษา วิชา

ประวัติศาสตร์การรบซึ่งเรียนแค่ทอมเดียว และ
เช่นเดียวกัน ยกเว้นอยู่เพียงบางแห่ง เพื่อที่จะมีเวลาออก
กำลังกายมากขึ้น เมื่อเร็วๆนี้หลักสูตรการทหารได้ลด
จำนวนหนังสือที่ใช้อ่านในวิชาประวัติศาสตร์การรบจาก
๑๔ เล่ม เหลือเพียง ๔ เล่ม

นายพลแพตตัน ผู้ลือชื่อของเราก่อนใหม่คงจะ
ไม่มีโอกาสผุดเกิดขึ้นได้จากโรงพลหรือจากหลักสูตร
วิศวกรรมไฟฟ้า หรือแม้แต่จากหลักสูตรการบริหารงาน
ธุรกิจชั้นสูง ดูเหมือนจะมีโชคของง่ายที่คนเหล่านั้นจะเกิดได้
จากการสอบผ่านการฝึกภาคสนามด้วยการทำแบบฝึกหัด
อย่างเข้มงวดบนสมุท และคนเหล่านั้นก็คงไม่อาจที่จะ
ได้รับการเลื่อนขั้นขึ้นมาจากความดีความชอบในแง่ของ
การจัดงานธุรกิจแทนที่จะได้จากการมีคุณสมบัติผู้นำ กล้า
เสี่ยงอันตรายและมีความคิดริเริ่ม

ถึงเวลาแล้วที่ควรจะได้เปลี่ยนแนวความคิดที่
เกี่ยวกับสมมุติฐานอันสำคัญยิ่งบนความเข้มแข็งของ
กองทัพของเรา นั่นคือทรัพยากรมนุษย์ เราควรที่จะ
พิจารณาปรับระบบกรมทหารของอังกฤษเพื่อทหารของ
เราจะสามารถเรียนรู้วิธีที่จะไว้ใจซึ่งกันและกันได้ เราควรที่
จะเน้นมากขึ้นเกี่ยวกับการศึกษา ประวัติและทฤษฎี
การทหาร เพื่อที่นายทหารของเราจะได้กลายเป็นผู้นำ
เหล่านั้นด้วยหลักการ แทนการให้เขาได้ขึ้นมาด้วยการ
เลื่องคองเขาเอง

ประการที่สอง เราควรที่จะดำเนินการเกี่ยวกับ
ความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไปของปัญหาการป้องกัน
ประเทศ คือยุทธวิธีและกลยุทธ์ หรือวิธีการที่ทหารของ
เราจะใช้ต่อสู้ในสงครามโลกครั้งที่แล้ว เราเตรียมพร้อม
รบอยู่เสมอ แต่โดยแท้จริงแล้วเราจะเห็นตัวอย่างได้จาก
กองทัพเรือ ซึ่งยังคงใช้แผนแบบเรือของกองทัพจักรพรรดิ
ญี่ปุ่น ในขณะที่โซเวียตอาศัยเรือดำน้ำเป็นหลัก ซึ่ง
นอกจากจะทำให้เรือใหญ่ของเราอ่อนแอแล้วยังแลดูเป็น
เรื่องไม่เข้าท่า

ประเทศเป็นบ้าน ทหารเป็นรัฐ

การปฏิบัติการรบทางภาคพื้นดินของเราก็เป็น เรื่องที่ล้าสมัยเช่นเดียวกัน หลักสูตรของเราสอนบทเรียนที่ ใช้เรียนกันตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่สอง ในขณะที่เรามี ความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุอย่างมากมาย อย่างไรก็ตาม ในทุกวันนี้ต่างชาติส่วนมากไม่ได้เป็นฝ่ายเราอีกต่อไป ด้วย เหตุที่เราไม่สามารถที่จะมีอำนาจเหนือโซ่เย็บได้ เราจึง ต้องเรียนรู้ให้เก่งกว่าเขา นายพลผู้ยิ่งใหญ่ของโลกหลาย ท่านสามารถชนะศึกได้ด้วยการทำงานให้ข้าศึกสับสนและอ่อน กำลังลง โดยวิธีการทำให้ข้าศึกเสียกำลังใจ เราจะต้องรู้ วิธีการทำนองเดียวกัน

ประการที่สาม เกี่ยวกับปรับปรุงกองทัพของเรา ความคิดเห็นใหม่ๆอยู่ที่ยุทธโศปกรณ์ที่เราจัดหา ปัจจุบันนี้ดู จะเป็นที่น่าสนใจของประชาชนมาก เนื่องจากว่ามันใช้เงิน จำนวนมาก ทว่าแม้แต่ประเด็นนี้เราก็มองพลาดไปจากตัว ปัญหาที่แท้จริง และตั้งคำถามที่ไม่ถูกประเด็น เช่นเดียวกันนับเป็นเวลาหลายปี เราได้ซื้อหายุทธโศปกรณ์ที่ มีความละเอียดซับซ้อนซึ่งไม่อาจใช้งานได้ในสนามรบและ ขณะเดียวกันก็แพงเกินกว่าที่จะคุ้มกับค่าบำรุงรักษาด้วย เหตุนี้เองความพร้อมรบของกองทัพเราจึงอยู่ในระดับที่ต่ำ ที่สุดเท่าที่เคยเป็นมาในประวัติศาสตร์

ลองพิจารณารถถังแบบใหม่ของกองทัพแบบ เอ็ม-๑ เป็นอุทาหรณ์ซึ่งถูกสร้างขึ้นด้วยเทคนิคอันสูงส่ง เท่าที่เงินจะหาซื้อได้ด้วยการใช้เครื่องยนต์แบบแก๊สเทอร์ โบนชนิดที่ใช้กับเครื่องบิน ติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อ ควบคุมปืน หุ้มเกราะพิเศษเพื่อที่จะต่อสู้กับอาวุธสูรถึง ชนิดต่างๆ

แต่ทว่ารถถัง เอ็ม-๑ มีราคาแพงกว่ารถถัง เอ็ม-๖๐ ซึ่งจะถูกเปลี่ยนแทนที่ถึง ๒ เท่า และมันเป็น อาวุธที่แพงมากเกินกว่าที่จะใช้และบำรุงรักษา รถถังเอ็ม-๑ ต้องหยุดรับการตรวจตราทุกๆ ๔๓ ไมล์ เครื่องยนต์แบบ แก๊สเทอร์โบเน็กซ์ของมันกินน้ำมัน ๓๘๖ แกลลอนต่อไมล์ หมายถึงแกลลอนต่อไมล์ ไม่ใช่ไมล์ต่อแกลลอนเหมือนรถ อื่นๆ และทหารของเราไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ดี ไม่

สามารถที่จะรักษามันได้ดี ถ้าขาดการฝึกอบรมมาเป็น พิเศษโดยเฉพาะ

อาวุธของเราควรจะใช้การได้ดีในการต่อสู้กร ไม่ว่า จะท่ามกลางสายฝนหรือโคลนตม ไม่ว่าจะให้ความร้อน ระเบิดหรือในช่วงที่กำลังขุดมุน เราจึงควรที่จะพุ่งความสนใจ ไปที่อุปกรณ์ธรรมดาๆและมีค่าใช้จ่ายถูก ทั้งในการ ปฏิบัติงานจริงและในการดูแลรักษา และในขณะเดียวกัน เราจะต้องซ่อมแซมอาวุธของเราให้ใช้การได้อยู่เสมอ มี เชื้อเพลิงพร้อม ทุกอย่างพร้อมที่จะปฏิบัติการขึ้นสวน ะโหล่ และน้ำมันสำหรับรถถังมิใช่เรื่องปลื้มก้อย แต่เป็น ส่วนที่สำคัญยิ่งต่อชัยชนะของกองทัพ

ประการสุดท้าย ที่ซึ่งคำถามใหม่ๆจะต้องถูก ยกขึ้นมาถกเถียงเกี่ยวกับสิ่งอื่นต่างๆไปงานของหน่วยรบ ของเรากลายมาเป็นงานในระบบรัฐการ ซึ่งระบบรัฐการ มักจะเป็นอุปสรรคทำลายประสิทธิภาพในการรบ ในการศึกษาสงครามความสนใจต้องเน้นไปอยู่ที่ศัตรู ในขณะที่ระบบรัฐการมุ่งเน้นแต่เรื่องภายในบ้าน และ เช่นเดียวกันในสนามรบต้องการความคล่องตัวเป็นสำคัญ ต้องสามารถปรับตัวและทันต่อสภาพการณ์ที่แปรเปลี่ยน อย่างรวดเร็ว ในขณะที่ระบบรัฐการมักจะตายตัว และ ชัดแย้งกับความเปลี่ยนแปลง

การปฏิรูปกองทัพ คือก้าวหนึ่งที่ทำให้กองทัพมี ประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการให้คำตอบอันใหม่สด แก่สิ่งนี้ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชีวิตแนวการ แก่ปัญหาใหม่ๆ เน้นที่การตั้งปัญหาที่ถูกประเด็น อันเป็น ทางซึ่งสามารถจัดวิธีการแก้ปัญหาแบบเก่าๆที่ล้าสมัย ในเรื่องอื่นๆได้

